

MINISTERSTVO VNITRA
generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR

Č.j. MV-3270-13/PO-OVL-2014

Praha 8. ledna 2014
Počet listů: 7

Schvaluji:

.....
generální ředitel HZS ČR

Teze (témata)

ODBORNÉ PŘÍPRAVY PRO FUNKCI HASIČ

TEZE (témata) ODBORNÉ PŘÍPRAVY PRO FUNKCI HASIČ

1. Organizace požární ochrany

1.1 Organizace jednotek PO

Znát druhy jednotek PO v ČR a popsat jejich funkci v rámci systému organizace požární ochrany. Znát organizaci své jednotky PO.

Potřebné znalosti:

- zná všechny druhy jednotek PO v ČR,
- zná organizaci a strukturu své jednotky PO v organizačním i operačním řízení,
- zná svou funkci v rámci své jednotky PO včetně vnitřní dělby práce v družstvu.

1.2. Práva a povinnosti

Znát svá práva, zákonná oprávnění a povinnosti hasiče při činnosti na místě zásahu.

Potřebné znalosti:

- zná svá práva a zákonná oprávnění,
- zná povinnosti hasiče při činnosti na místě zásahu z hlediska právních předpisů i služebních předpisů (zákon o Hasičském záchranném sboru České republiky – pouze příslušníci HZS ČR, zákon o požární ochraně, vyhláška o organizaci a činnosti jednotek PO, Cvičební řád jednotek PO a Bojový řád jednotek PO apod.).

Potřebné dovednosti:

- umí při zásahové činnosti uplatnit zákonná oprávnění, která jsou mu umožněna předpisy.

2. Všeobecné požadavky

2.1. Ustrojení a vybavení ochrannými prostředky

Samostatně se ustrojít a vybavit ochrannými prostředky po vyhlášení poplachu jednotce PO.

Potřebné znalosti:

- zná druhy ochranných prostředků a zařízení ve vybavení své jednotky PO,
- zná místo uložení svých osobních ochranných prostředků,
- zná správný postup jejich oblékání a přípravy pro použití,
- zná ochranné funkce jednotlivých součástí ochranných prostředků a zařízení ve vybavení své jednotky PO,
- zná postup dostrojování ve vozidle.

Potřebné dovednosti:

- umí se ustrojít a vybavit stanoveným postupem tak, aby byl zachován čas pro výjezd jednotky PO,
- je schopen se dostrojovat v průběhu jízdy k zásahu.

Bezpečnostní zásady:

- zná bezpečné způsoby použití ochranných prostředků a zařízení,
- zná rizika spojená s jejich chybným užíváním,
- zná rizikové aspekty dostrojování za jízdy.

2.2. Nastupování do vozidla při výjezdu jednotky PO a připojování přívěsů

Samostatně i v družstvu bezpečně nastoupit do zásahového vozidla případně připojit nebo odpojit požární přívěs po vyhlášení poplachu jednotce PO.

Potřebné znalosti:

- zná místo (prostor), kde se provádí nastupování do vozidla po vyhlášení poplachu,
- zná všechna vozidla své jednotky PO určené pro zásah a zasedací pořádek v nich,
- zná místo a způsob připojování požárních přívěsů,
- zná všechny druhy požárních přívěsů své jednotky PO určené pro zásah.

Potřebné dovednosti:

- *umí plynule nastoupit do vozidla samostatně i v rámci družstva,*
- *umí v rámci družstva připojit nebo odpojit požární přívěs.*

Bezpečnostní zásady:

- *zná nebezpečí související s nastupováním do vozidla zejména na místech, která k tomuto účelu nejsou určena,*
- *zná rizikové faktory při zapojování a odpojování požárních přívěsů.*

2.3. Provádění vnějšího vizuálního průzkumu

Provést vizuální průzkum při jízdě k zásahu a při dojezdu na místo události. Nahlásit zjištěné skutečnosti a vyhodnotit situaci pro činnost družstva.

Potřebné znalosti:

- *zná způsob provedení vizuálního průzkumu při jízdě k zásahu,*
- *zná skutečnosti, jichž si má všimnout, vyhodnocovat a předávat veliteli.*

Potřebné dovednosti:

- *umí na příkladu uvést zásady vnějšího vizuálního průzkumu včetně sledovaných atributů.*

Bezpečnostní zásady:

- *je schopen vizuálním průzkumem zjištěné skutečnosti vyhodnotit z hlediska své bezpečnosti i bezpečnosti družstva.*

2.4. Vystupování z vozidla

Samostatně i v rámci družstva bezpečně vystoupit z vozidla po příjezdu na místo události. Vyhodnotit situaci z hlediska bezpečnosti i prováděné činnosti.

Potřebné znalosti:

- *zná systém zajištění dveří zásahových vozidel své jednotky PO,*
- *zná postupy stanovené pro vystupování z vozidla.*

Potřebné dovednosti:

- *umí vystupovat z vozidla stanoveným postupem s výstrojí i bez ní, sám i jako součást družstva.*

Bezpečnostní zásady:

- *zná negativní důsledky nesprávného způsobu vystupování z vozu a dokáže popsat nebezpečí s tím spojená.*

2.5. Ošetřování osobních ochranných prostředků

Ošetřit ve stanoveném rozsahu osobní ochranné prostředky a připravit je k dalšímu použití.

Potřebné znalosti:

- *zná způsoby základního ošetřování a údržby svěřených osobních ochranných prostředků.*

Potřebné dovednosti:

- *umí provést praktické ošetření a údržbu osobních ochranných prostředků, včetně jejich správné kompletace a přípravy k dalšímu použití.*

Bezpečnostní zásady:

- *zná postup uživatelské kontroly osobních ochranných prostředků, včetně služebního postupu při zjištění závad nebo nedostatků.*

2.6. Zásady hygieny po zásahu v nedýchatelném, toxickém nebo obdobně zdravotně závadném prostředí

Provést osobní hygienu po zásahu v nebezpečném prostředí (z hlediska toxických látek). Dodržet stanovený postup odkládání použitých osobních ochranných prostředků a postup provádění hygieny.

Potřebné znalosti:

- *zná způsoby pronikání toxických látek do organismu,*
- *zná postup při odkládání osobních ochranných prostředků po zásahu v nebezpečném prostředí.*

Potřebné dovednosti:

- *je schopen provádět osobní hygienu po zásahu v nebezpečném prostředí stanoveným postupem.*

Bezpečnostní zásady:

- *zná důsledky nesprávně provedené osobní hygieny po zásahu v nebezpečném prostředí.*

2.7. Orientace v územním obvodu jednotky PO

Znát územní obvod své jednotky PO z hlediska geografického i požárního.

Potřebné znalosti:

- *zná dojezdové trasy do měst a obcí svého územního obvodu nejen z místa dislokace (např. přejezdy ze zásahu na zásah).*

Potřebné dovednosti:

- *umí se orientovat v mapách a plánech měst,*
- *je schopen navigovat jednotku PO v průběhu jízdy k zásahu.*

2.8. Komunikace v jednotce PO

Znát způsoby komunikace v jednotce PO včetně ovládnání nezbytných prostředků pro spojení. Schopnost efektivně se dorozumět při plnění úkolů v rámci operačního řízení.

Potřebné znalosti:

- *zná prostředky pro spojení ve vybavení své jednotky PO,*
- *zná zásady radiového provozu při komunikaci v družstvu včetně nouzových situací,*
- *zná organizaci spojení při zásahu,*
- *zná stanovenou signalizaci pro předepsané činnosti, případně předem dohodnuté signály pro konkrétní činnost v rámci družstva.*

Potřebné dovednosti:

- *umí navázat spojení pomocí používaných komunikačních prostředků,*
- *umí ovládat svěřené komunikační zařízení včetně základní údržby,*
- *umí vést radioprovoz podle stanovených zásad pro spojení včetně řešení nouzových situací,*
- *umí stanovené signály pro předepsané činnosti, případně předem dohodnuté signály pro konkrétní činnost v rámci družstva.*

Bezpečnostní zásady:

- *zná přesný význam nouzových nebo výstražných signálů a následný postup činnosti své i družstva,*
- *zná a umí použít výstražný signál pomocí radiostanice,*
- *zná zásady používání komunikačních prostředků v prostředí s nebezpečím výbuchu.*

2.9. Poskytování předlékařské pomoci

Poskytnout neodkladnou předlékařskou pomoc osobám, jejichž zdravotní stav poskytnutí první pomoci vyžaduje.

Potřebné znalosti:

- *zná základní životní funkce a jejich význam,*
- *zná zásady poskytování předlékařské pomoci při selhání základních životních funkcí, zevním krvácení, šoku, intoxikaci, popálení, poleptání, zlomeninách, poškození zraku, termickém šoku, fyzickém vyčerpání a drobných poraněních,*
- *zná věcné prostředky pro poskytování předlékařské pomoci, včetně jejich určení a způsobu používání.*

Potřebné dovednosti:

- *umí provést laické vyšetření zraněné osoby a stanovit priority při poskytování předlékařské pomoci,*
- *je schopen provést resuscitaci (umělé dýchání a nepřímou srdeční masáž) samostatně nebo v rámci družstva s použitím věcných prostředků i bez nich,*
- *je schopen učinit opatření k zástavě všech druhů zevního krvácení,*
- *umí provést ošetření (fixaci) zlomenin s využitím věcných prostředků i bez nich,*

- *umí zraněné osoby uložit do stabilizované polohy, úlevové polohy podle charakteru poranění a do protišokové polohy,*
- *umí poskytnout pomoc popáleným, poleptaným a opařeným osobám,*
- *umí provést potřebná opatření při termickém šoku (přehřátí organismu) a při intoxikaci,*
- *umí ošetřit drobná poranění (odřeniny, řezné rány apod.).*

Bezpečnostní zásady:

- *zná způsob a důvody vlastní ochrany před kontaktem s cizí krví a jiným biologickým materiálem,*
- *zná způsob a důvody vlastní ochrany při poskytování umělého dýchání.*

2.10. Uložení věcných prostředků v zásahových automobilech

Vyhledat v zásahovém automobilu a bezpečně přemístit věcný prostředek na určené místo.

Potřebné znalosti:

- *zná přesné uložení jednotlivých věcných prostředků v zásahových automobilech.*

Potřebné dovednosti:

- *umí samostatně nebo v rámci družstva vyjmout věcný prostředek ze zásahového automobilu a bezpečně jej přemístit na místo určení.*

Bezpečnostní zásady:

- *zná bezpečnostní zásady pro manipulaci s věcnými prostředky uloženými v zásahovém automobilu,*
- *zná způsoby jejich zajištění proti samovolnému pohybu při jízdě.*

3. Zdolávání požárů

3.1. Pronikání do objektu (násilný vstup)

Proniknout v rámci družstva do objektu s použitím obvyklých věcných prostředků. Vytvořit dostatečné vstupní otvory pro zajištění dalších činností jednotek PO. Průnik provést podle stanovených zásad s ohledem na bezpečnost družstva.

Potřebné znalosti:

- *zná konstrukce obvyklých dveří, oken a stěn v bytových i nebytových prostorách,*
- *zná základní funkce běžných zámků oken, stěn, mříží a rolet,*
- *zná věcné prostředky využívané k pronikání do objektů včetně jejich funkcí,*
- *zná zásady ochrany stop a důkazů pro zjištění příčiny vzniku požáru (dále jen „ZPP“).*

Potřebné dovednosti:

- *je schopen používat věcné prostředky pro vnikání do objektů podle stanovených postupů,*
- *je schopen chránit stopy a důkazy pro ZPP.*

Bezpečnostní zásady:

- *zná nebezpečí spojená s pronikáním do hořícího objektu,*
- *zná bezpečnostní opatření v průběhu pronikání do objektu,*
- *zná způsoby udržování otvorů v bezpečném stavu.*

3.2. Pohyb v neznámém prostředí

Pohybovat se v neznámém prostředí podle stanovených postupů a podle druhu prováděného úkolu. Orientovat se v prostředí a používat věcné prostředky k udržení orientace.

Potřebné znalosti:

- *zná zásady pohybu při požáru uvnitř budov v závislosti na druhu, konstrukci stavby a prostoru, v němž se pohybuje samostatně i jako člen družstva,*
- *zná nouzové postupy v případech ztráty orientace nebo jiných krizových situací,*
- *zná věcné prostředky, které jsou využívány při pohybu v neznámém prostředí.*

Potřebné dovednosti:

- *ovládá obvyklé způsoby pohybu v prostoru s požárem,*
- *umí vykonávat pohyb bez možnosti vizuálního kontaktu s okolním prostředím podle stanovených metod,*
- *umí použít věcné prostředky k pohybu v neznámém prostředí.*

Bezpečnostní zásady:

- *zná nebezpečí spojená s nesprávným pohybem při požáru,*
- *zná stanovené postupy pro udržení orientace v neznámém prostředí.*

3.3. Jištění

Provádět jištění sebe i ostatních členů družstva podle obvyklých postupů s použitím stanovených věcných prostředků.

Potřebné znalosti:

- *zná nebezpečné činnosti vyžadující jištění,*
- *zná obecné zásady jištění osob při nebezpečných činnostech,*
- *zná postupy jištění osob podle charakteru prováděné činnosti, včetně funkcí a vlastností potřebných věcných prostředků, zná nouzové postupy řešení mimořádných situací.*

Potřebné dovednosti:

- *ovládá vázání základních uzlů určených k navázání na lano, svázání lan, ukotvení a slanění,*
- *umí použít věcné prostředky využívané k jištění,*
- *umí provést požární jištění určenými hasebními látkami,*
- *umí použít stanovené signály.*

Bezpečnostní zásady:

- *zná důsledky nesprávně provedených způsobů jištění nebo signalizace.*

3.4. Pátrání a záchrana osob

Vyhledat a zachránit ohrožené osoby podle stanovených postupů s využitím věcných prostředků. Zachránit člena družstva a provést vlastní sebezáchranu.

Potřebné znalosti:

- *zná postupy pro vyhledávání osob při požárech a jiných mimořádných událostech,*
- *zná způsoby značení prohledaných prostor,*
- *zná věcné prostředky využívané k pátrání po osobách,*
- *zná postupy při nalezení osob a jejich transportu do bezpečí,*
- *zná kritéria pro volbu způsobu transportu osob,*
- *zná věcné prostředky, jejich vlastnosti a funkce, nouzové pomůcky obvykle využívané k transportu a záchrane osob, včetně stanovených postupů záchrany,*
- *zná postupy pro provedení sebezáchrany, vlastnosti a funkce věcných prostředků, které se k této činnosti využívají,*
- *zná metody záchrany člena družstva.*

Potřebné dovednosti:

- *ovládá postupy pátrání po osobách za využití potřebných věcných prostředků,*
- *ovládá metody fixace pro transport osob při vědomí i v bezvědomí,*
- *umí používat improvizované pomůcky k zajištění transportu,*
- *umí provést záchranné práce pomocí standardních metod a věcných prostředků,*
- *umí provést záchranu člena družstva samostatně nebo v rámci družstva,*
- *je schopen provést sebezáchranu podle stanovených postupů.*

Bezpečnostní zásady:

- *zná důsledky nedodržení stanovených postupů a nebezpečí s tím spojená,*
- *zná faktory ovlivňující bezpečnost hasiče i zachraňované osoby při manipulaci s ní.*

3.5. Pátrání, záchrana a práce se zvířaty

Vyhledat a zachránit ohrožené zvíře za dodržení bezpečnosti své i družstva.

Potřebné znalosti:

- *zná postupy pro vyhledávání obvyklých domácích zvířat při požárech,*
- *zná ochranné prostředky včetně jejich ochranných funkcí, nezbytných pro práci se zvířaty,*

- *zná reakce běžně chovaných zvířat,*
- *zná postupy záchrany hospodářských zvířat a základní způsoby jejich ustájení,*
- *zná věcné prostředky, které je možné využít při manipulaci se zvířaty.*

Potřebné dovednosti:

- *umí použít věcné prostředky ve vybavení své jednotky PO k improvizované manipulaci se zvířaty.*

Bezpečnostní zásady:

- *umí popsat varovná a útočná chování obvyklých domácích a hospodářských zvířat,*
- *zná nebezpečí spojená s manipulací se zvířaty a způsoby pasivní i aktivní ochrany.*

3.6. Vyhledávání a otevírání skrytých i otevřených ohnisek požáru

Vyhledat otevřená i skrytá ohniska požáru podle obvyklých postupů s využitím dostupných věcných prostředků. Při vyhledávání ohnisek postupovat v rámci družstva.

Potřebné znalosti:

- *zná postupy pro vyhledávání skrytých i otevřených ohnisek požáru a věcné prostředky k tomuto účelu,*
- *zná možnosti šíření požáru skrytými cestami a požárními mosty,*
- *zná základní konstrukce stěn, podlah, stropů a střech a postupy při jejich otevírání,*
- *zná funkci požárních stěn, pásů, stropů a uzávěrů otvorů,*
- *zná věcné prostředky k otevírání konstrukcí při vyhledávání ohnisek požáru.*

Potřebné dovednosti:

- *je schopen vyhledávat skrytá ohniska požáru pomocí věcných prostředků k tomu určených i bez nich,*
- *je schopen otevírat konstrukce stropů, stěn, podlah a střech s použitím věcných prostředků tak, aby nedošlo k nepřiměřeným škodám, statickému narušení objektu nebo rozšíření požáru,*
- *je schopen odstraňovat požární mosty.*

Bezpečnostní zásady:

- *zná nebezpečí spojená s otevíráním skrytých ohnisek požáru,*
- *zná bezpečnostní zásady při práci na střešních konstrukcích,*
- *zná nouzové postupy při nenadálém rozšíření požáru (odříznutí ústupové cesty).*

3.8. Dopravní a útočná hadicová vedení

Vytvořit dopravní a útočná hadicová vedení podle stanovených postupů.

Potřebné znalosti:

- *zná druhy hadicových vedení, jejich dimenze a taktická určení,*
- *zná postupy pro tvorbu hadicových vedení v letním i zimním období,*
- *zná věcné prostředky využívané k tvorbě hadicových vedení,*
- *zná zásady pro ošetřování a údržbu požárních hadic a armatur.*

Potřebné dovednosti:

- *umí tvořit hadicová vedení podle stanovených postupů,*
- *je schopen použít nástěnné hydranty a požární potrubí v objektu,*
- *ovládá potřebné signály k dodávce vody,*
- *umí uvazovat, vytahovat a spouštět hadicová vedení podle stanovených postupů,*
- *umí použít přejezdové hadicové můstky,*
- *umí použít hadicové svorky pro nouzovou opravu hadicového vedení,*
- *ovládá věcné prostředky k vytváření hadicových vedení (výtláčné a pomocné příslušenství),*
- *je schopen provádět ošetření a údržbu požárních hadic a armatur.*

Bezpečnostní zásady:

- *zná nebezpečí spojená s tvorbou a používáním hadicových vedení,*
- *zná bezpečnostní opatření u obvyklých jevů (zpětný ráz, reaktivní tlak proudnice, porušení vedení v důsledku ztráty pevnosti hadice atd.).*

3.9. Přírodní hadicová vedení a čerpání vody

Čerpat vodu s použitím dostupných věcných prostředků z vnitřních i vnějších prostor, vytvořit přírodní vedení. Odvedení čerpané vody tak, aby nedošlo k následným škodám.

Potřebné znalosti:

- *zná způsoby a stanovené postupy čerpání vody,*
- *zná druhy vodních zdrojů,*
- *zná druhy a funkce věcných prostředků používaných k čerpání vody.*

Potřebné dovednosti:

- *umí vytvořit přírodní hadicová vedení podle stanovených postupů a podle druhu vodního zdroje,*
- *umí provést zajištění přírodních hadicových vedení i ostatních věcných prostředků proti nežádoucím pohybům,*
- *je schopen vybudovat v rámci družstva nouzovou hráz.*

Bezpečnostní zásady:

- *zná rizika při čerpání vody, zejména za nepříznivých povětrnostních nebo jinak ztížených podmínek.*

3.10. Aplikace hasební látky

Aplikovat hasební látky tak, aby byl splněn zadaný cíl efektivně a bezpečně s minimálními následnými škodami.

Potřebné znalosti:

- *zná vlastnosti hasebních látek používaných v jednotce PO, včetně jejich obvyklých modifikací,*
- *zná všechny třídy požárů a způsoby jejich hašení,*
- *zná způsoby kombinace hasebních látek – kombinované hašení,*
- *zná věcné prostředky používané k aplikaci hasební látky,*
- *zná faktory ovlivňující aplikaci hasebních látek (vítr, vysoká teplota atd.),*
- *zná opatření ke snížení škod použitím hasební látky,*
- *zná metody aplikace hasebních látek.*

Potřebné dovednosti:

- *je schopen aplikovat hasební látky ve všech jejich používaných modifikacích (vodní proudy kompaktní, tříštěné, vysokotlaké, pěnové proudy těžké, střední a lehké pěny atd.) na všechny třídy požárů,*
- *je schopen v rámci družstva provádět obvyklé způsoby kombinovaného hašení,*
- *umí obsluhovat proudnice, plynule měnit charakter proudu a regulovat průtok,*
- *umí používat věcné prostředky k omezování škod způsobených hasebními látkami.*

Bezpečnostní zásady:

- *zná nebezpečí spojená s nevhodným použitím hasební látky,*
- *zná nebezpečí spojená s aplikací hasební látky a způsoby své ochrany.*

3.11. Použití izolačního dýchacího přístroje

Ve stanovené lhůtě samostatně použít izolační dýchací přístroj (dále jen „IDP“) v podmínkách zásahu, za dodržení bezpečnostních zásad a postupů.

Potřebné znalosti:

- *zná konstrukci IDP a funkce jeho hlavních částí, včetně ochranné doby,*
- *zná svou spotřebu vzduchu v l.min⁻¹ při těžké práci,*
- *zná postup provádění uživatelské kontroly IDP před použitím,*
- *zná nouzové postupy při selhání IDP,*
- *zná fyziologii dýchání ve vztahu k překonávání dýchacích potíží při používání IDP.*

Potřebné dovednosti:

- *umí prakticky provést uživatelskou kontrolu IDP před použitím,*
- *umí připravit IDP k použití do 2 minut,*
- *ovládá všechny uživatelské prvky IDP,*
- *umí provést výměnu tlakové láhve,*

- *umí použít nouzové metody při selhání ochranné funkce IDP,*
- *je schopen vysvětlit pojem dýchací krize a popsat protiopatření.*

Bezpečnostní zásady:

- *zná rizikové aspekty používání IDP – nebezpečné situace,*
- *zná kritéria nedovolující IDP použít.*

3.12. Odvětrávání objektů - horizontální i vertikální

V rámci družstva odvětrat objekt nebo prostor podle jeho charakteru a podmínek v místě zásahu. K odvětrání využít dostupných věcných prostředků a stanovených postupů.

Potřebné znalosti:

- *zná metody odvětrání, jejich princip a postupy,*
- *zná věcné prostředky používané k odvětrávání,*
- *zná postupy vytváření odvětracích otvorů ve střešních a obvodových konstrukcích,*
- *zná funkci samočinných odvětrávacích zařízení a funkce požárních klapek ve vzduchotechnických zařízeních.*

Potřebné dovednosti:

- *umí používat věcné prostředky využívané při jednotlivých metodách odvětrávání,*
- *je schopen vytvářet odvětrací otvory podle zvolené metody ventilace,*
- *je schopen otevírat odvětrací otvory a uzavírat požární klapky ve vzduchotechnických zařízeních.*

Bezpečnostní zásady:

- *zná rizika spojená s prováděním ventilace,*
- *zná bezpečnostní zásady při vytváření odvětracích otvorů,*
- *zná bezpečnostní zásady pro práci s věcnými prostředky určenými k provádění ventilace.*

3.13. Použití žebříků

Schopnost použít požární žebříky přenosné, automobilové i stabilní při záchraně osob, kladení hadicových vedení, aplikaci hasební látky, k zajištění přístupu a k ostatním potřebným úkonům, bezpečně a podle stanovených postupů.

Potřebné znalosti:

- *zná druhy, funkce a vlastnosti žebříků používaných ve své jednotce PO a stabilních žebříků, jsou-li jimi vybaveny objekty v územním obvodu své jednotky PO,*
- *zná postupy pro používání těchto žebříků,*
- *zná improvizované postupy při nestandardních využitích žebříků,*
- *zná druhy, funkce a vlastnosti věcných prostředků používaných jako součást vybavení automobilových žebříků nebo plošin (např. osvětlovací zařízení, montáž a demontáž koše).*

Potřebné dovednosti:

- *umí v rámci družstva transportovat přenosné žebříky a připravit k použití (montáž apod.),*
- *umí v rámci družstva bezpečně ustavit a sejmut přenosný žebřík a zajistit jej proti samovolnému pohybu,*
- *umí provést záchranu druhé osoby po žebříku stanoveným postupem,*
- *umí utvořit hadicové vedení po žebříku,*
- *umí v odůvodněných případech bezpečným způsobem zajistit sebe i druhou osobu při pohybu po žebříku,*
- *umí použít přenosné žebříky k improvizovaným činnostem,*
- *umí používat doplňkové věcné prostředky, které jsou součástí vybavení automobilových žebříků nebo plošin.*

Bezpečnostní zásady:

- *zná zásady bezpečného pohybu ve výškách v běžných i ztížených podmínkách,*
- *zná nebezpečí související s prováděním práce ve výškách a prostorem pod místem práce.*

4. Záchraně práce při mimořádných událostech

4.1. Rozpoznání přítomnosti nebezpečné látky a určení nebezpečí

Rozpoznat přítomnost nebezpečné látky podle charakteristických znaků a dostupných informací, určit nebezpečí a na základě toho vyhodnotit případná rizika z hlediska své bezpečnosti i bezpečnosti družstva.

Potřebné znalosti:

- *zná Kemlerův kód,*
- *je seznámen s Hazchem kódem, R a S větami resp. H a P větami a jejich využitím,*
- *zná charakteristické znaky, které vypovídají nebo mohou vypovídat o přítomnosti nebezpečné látky na místě zásahu,*
- *zná zdroje prvotních informací upozorňujících na charakter nebezpečí v souvislosti s označováním obalů a přepravou nebezpečných látek.*

Potřebné dovednosti:

- *umí vyhodnotit Kemlerův kód,*
- *umí popsat využití smyslů (zrak, sluch, čich) pro určení přítomnosti nebezpečné látky,*
- *umí poznat na příkladech prvotních informací (čísla, značky, symboly) charakter nebezpečí a určí primární nebezpečí.*

Bezpečnostní zásady:

- *dokáže vyhodnotit z hlediska své bezpečnosti zjištění přítomnosti nebezpečné látky a charakter nebezpečí,*
- *zná důsledky nesprávného určení nebezpečí.*

4.2. Vytýčení nebezpečných zón a zásady pohybu osob na místě zásahu

Vytýčit nebezpečnou zónu na místě zásahu s přítomností nebezpečné látky podle pokynu příslušného velitele. Znalost zásad pohybu v těchto zónách.

Potřebné znalosti:

- *zná důvody rozdělení místa zásahu na zóny (prostory) s charakteristickým nebezpečím a charakteristickou činností,*
- *zná zásady pohybu a chování v nebezpečných zónách,*
- *zná způsoby a prostředky pro vytýčení nebezpečných zón.*

Potřebné dovednosti:

- *je schopen provést vytýčení nebezpečných zón za použití daných nebo dostupných prostředků na místě zásahu,*
- *umí se pohybovat v nebezpečných zónách podle jejich charakteru.*

Bezpečnostní zásady:

- *zná nebezpečí při nedodržení zásad pohybu osob v nebezpečných zónách.*

4.3. Pravidla komunikace a signály

Komunikovat při zásahu v protichemických ochranných oděvech s využitím obvyklých způsobů komunikace.

Potřebné znalosti:

- *zná způsoby komunikace a signály pro zajištění spojení mezi skupinou v nebezpečné zóně a nástupním prostorem,*
- *zná význam signálů, zásady jejich provádění a určení.*

Potřebné dovednosti:

- *ovládá prostředky obvykle používané ke komunikaci v protichemických ochranných oděvech,*
- *umí provést vizuální signály stanoveným postupem.*

Bezpečnostní zásady:

- *zná důsledky neznanosti signálů nebo jejich záměny, zejména v souvislosti s ohrožením bezpečnosti nasazených hasičů v nebezpečné zóně.*

4.4. Nasazení věcných prostředků

Použit věcné prostředky obvykle využívané k přerušování příčin nebo omezování rizik způsobených mimořádnou událostí s přítomností nebezpečné látky, a to v ochranných protichemických oděvech i bez nich.

Potřebné znalosti:

- *zná funkce věcných prostředků, obvykle používaných k přerušování příčin nebo omezování rizik (havarijní tmely, pneumatické a jiné uzávěry, přečerpávací soustavy, odlučovací prostředky atd.),*
- *zná správný postup jejich nasazení a přípravy pro zásah včetně nouzového ovládní.*

Potřebné dovednosti:

- *umí prakticky použít při práci v ochranném oděvu věcné prostředky včetně jejich bezpečné a správné kompletace.*

Bezpečnostní zásady:

- *zná důsledky nedostatečné přípravy a nesprávného postupu při nasazení věcných prostředků,*
- *zná nebezpečí spojené s používáním věcných prostředků v nebezpečné zóně.*

4.5. Provádění detekce výbušných plynů a par

Provést detekci výbušných plynů a par ve vymezeném prostoru za použití k tomuto účelu stanovených věcných prostředků.

Potřebné znalosti:

- *zná ovládací prvky detektoru nezbytné pro provoz,*
- *zná způsob signalizace detektoru při zjištění přítomnosti výbušných plynů a par,*
- *zná typické iniciační zdroje, které se mohou nalézat na místě havárie.*

Potřebné dovednosti:

- *umí obsluhovat detektor podle stanoveného postupu i v ochranném protichemickém oděvu.*

Bezpečnostní zásady:

- *umí vyhodnotit z hlediska své bezpečnosti varovný signál detektoru,*
- *zná postup týmu při zjištění nebezpečí,*
- *zná nebezpečí přítomnosti iniciačního zdroje v místě s nebezpečím výbuchu.*

4.6. Nasazení a odložení věcných prostředků

Použit věcné prostředky v prostředí s výskytem nebezpečné látky a správně odložit kontaminované věcné prostředky.

Potřebné znalosti:

- *zná místa (prostory), kde se provádí nasazení a odložení věcných prostředků,*
- *zná postup uživatelské kontroly věcných prostředků a zásady jejich přípravy pro zásah,*
- *zná správný postup a zásady odkládání kontaminovaných věcných prostředků.*

Potřebné dovednosti:

- *umí nasadit věcné prostředky dle stanoveného postupu při dodržení stanovených zásad,*
- *umí se ustrojovat do ochranných protichemických oděvů v rámci družstva stanoveným postupem,*
- *umí odložit věcné prostředky stanoveným postupem.*

Bezpečnostní zásady:

- *zná důsledky spojené s nesprávným ustrojením a nedodržením stanovených zásad při činnosti v nebezpečné zóně,*
- *zná nebezpečí v souvislosti s nesprávným postupem při odložení věcných prostředků,*
- *zná postup po kontaktu s kontaminovaným materiálem.*

4.7. Kontrola bezpečnosti věcných prostředků

Zkontrolovat kompletnost a bezzávadnost ochranného protichemického oděvu a dalších věcných prostředků před použitím.

Potřebné znalosti:

- *zná místo a zásady provádění kontroly.*

Potřebné dovednosti:

- *umí provést kontrolu dle stanovených zásad.*

Bezpečnostní zásady:

- *zná důsledky nedostatečně provedené kontroly a postup v případě zjištění závad a nedostatků.*

4.8. Evidence a kontrola plánovaných časů

Vést evidenci a kontrolu časů nasazených hasičů v nebezpečné zóně.

Potřebné znalosti:

- *zná zásady při vedení evidence a kontroly plánovaných časů.*

Potřebné dovednosti:

- *je schopen přehledně vést evidenci a kontrolu na příslušném formuláři při současném nasazení více skupin v nebezpečné zóně.*

Bezpečnostní zásady:

- *zná důsledky při překročení plánované doby nasazení hasičů v nebezpečné zóně.*

4.9. Zásady činnosti v nebezpečné zóně

Pohybovat se a provádět činnost v nebezpečné zóně podle stanovených postupů.

Potřebné znalosti:

- *zná obecné zásady činnosti v nebezpečné zóně,*
- *zná specifika práce v ochranném protichemickém oděvu.*

Potřebné dovednosti:

- *umí popsat faktory, které negativně ovlivňují činnost hasiče při práci v ochranném protichemickém oděvu,*
- *je schopen provádět práce v ochranném protichemickém oděvu.*

Bezpečnostní zásady:

- *zná důsledky spojené s nesprávným postupem a možná rizika,*
- *zná důvody, pro které musí neprodleně opustit nebezpečnou zónu a postup pro případ ohrožení.*

4.10. Provedení dekontaminace

Provést dekontaminaci po návratu zasahujících z nebezpečné zóny podle druhu a rozsahu kontaminace. Poskytnout pomoc při odkládání kontaminovaných ochranných protichemických oděvů a dalších věcných prostředků.

Potřebné znalosti:

- *zná účel dekontaminace a postup provedení suchého a mokrého procesu,*
- *zná účel izolace kontaminovaných prostředků.*

Potřebné dovednosti:

- *umí prakticky provést dekontaminaci suchým a mokrým postupem při dodržení stanovených zásad,*
- *umí poskytnout pomoc při odkládání věcných prostředků.*

Bezpečnostní zásady:

- *zná důsledky nesprávného postupu při provedení dekontaminace a manipulace s kontaminovaným materiálem a nebezpečí s tím spojená,*
- *zná zásady pro omezení nebezpečí následné kontaminace v dekontaminačním prostoru.*

4.11. Práce na vodě

Bezpečně se pohybovat při činnostech prováděných na vodních tocích i plochách ve všech ročních obdobích.

Potřebné znalosti:

- *zná možné způsoby záchrany osob z vodní hladiny,*
- *zná věcné prostředky používané k záchraně na vodní hladině,*
- *zná způsoby sebezáchrany a zásady chování ve vodě,*
- *zná postupy pro záchranné práce na ledu,*
- *zná věcné prostředky využívané k práci na vodě a na ledu, včetně improvizovaných pomůcek.*

Potřebné dovednosti:

- je schopen popsat obvyklé postupy záchrany a sebezáchrany z vodní hladiny, včetně obsluhy a manipulace s věcnými prostředky určenými k této činnosti,
- umí plavat na klidné i tekoucí vodě a umí řídit svůj směr,
- je schopen vyhledat místo pro sebezáchranu,
- ovládá záchranné postupy při vyprošťování osob z ledu,
- umí používat věcné prostředky určené k práci na vodě,
- je schopen použít improvizované pomůcky.

Bezpečnostní zásady:

- zná důsledky nedodržení stanovených postupů a nebezpečí s tím spojená,
- zná bezpečnostní zásady při práci na vodní hladině,
- zná nebezpečí spojená s prací na ledu.

4.12. Vyproštění osob z havarovaného vozidla

Zabezpečit místo zásahu, stabilizovat havarované vozidlo proti nežádoucím pohybům, vyprostit osoby a podle potřeby jim poskytnout první pomoc.

Potřebné znalosti:

- zná základní prvky konstrukce vozidel (umístění nádrže, akumulátoru, obvyklých výztuží karosérie, typy instalovaných bezpečnostních prvků – airbagy, předpínače bezpečnostních pasů apod.),
- zná označení vozidel na alternativní pohon,
- zná typická poranění u dopravní nehody,
- zná možnosti jednotky PO při řízení (omezení provozu) v místě nehody,
- zná prvky pasivní i aktivní bezpečnosti včetně jejich funkcí,
- zná věcné prostředky pro stabilizaci a vyproštění osob včetně jejich vlastností a funkcí,
- zná druhy a postupy stabilizace vozidel,
- zná postupy pro vyprošťování osob s ohledem na závažnost zranění, druhu vozidla, jeho konstrukce a způsobu deformace,
- zná způsoby ochrany zasahujících i vyprošťovaných,
- zná zásady manipulace se zraněnými osobami a možnosti poskytnutí předlékařské pomoci.

Potřebné dovednosti:

- umí použít věcné prostředky k označení místa nehody s ohledem na bezpečnost,
- umí použít osobních prvků pasivní bezpečnosti,
- je schopen stabilizovat vozidlo s použitím příslušných prostředků podle polohy a druhu vozidla,
- umí bezpečně ovládat ruční, hydraulické a pneumatické vyprošťovací nářadí,
- je schopen vytvořit přístup ke zraněným osobám tak, aby nedošlo k dalším zraněním postižených osob nebo zasahujících,
- je schopen rozpoznat vozidla s charakteristickým nebezpečím, která mohou ovlivnit zásah (přítomnost nebezpečných látek, bezpečnostních prvků vozidel atd.),
- umí vytvořit ochranné clony pro zraněné osoby v průběhu vyprošťování,
- umí manipulovat se zraněnými osobami v závislosti na druhu zranění a míře ohrožení.

Bezpečnostní zásady:

- zná nebezpečí vyplývající z dopravní situace,
- zná nebezpečí vyplývající z používání vyprošťovacích nástrojů pro zasahující i pro zraněné,
- zná možné důsledky nesprávně zvolené ochrany zasahujících i zachraňovaných,
- je schopen na příkladech uvést důsledky nesprávné stabilizace vozidla pro zraněné i zasahující,
- zná nebezpečí spojená s alternativními pohony vozidel,
- zná nebezpečí spojená s přítomností bezpečnostních prvků vozidel.